

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 20 липня 2015 р. № 10846/0/14-15/13

**Про розрахунок норми тривалості
робочого часу на 2016 рік**

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися зазначеним нижче.

Як передбачено ч. 1 ст. 50 КЗпП, нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 год на тиждень.

Підприємства й організації під час укладення колективного договору можуть установлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено ч. 1 цієї статті. У разі встановлення меншої норми тривалості робочого часу слід мати на увазі, що оплата праці в цьому випадку має провадитися за повною тарифною ставкою, повним окладом.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 КЗпП скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

для працівників віком від 16 до 18 років — 36 год на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють у період канікул) — 24 год на тиждень. Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

для працівників, зайнятих на роботах із шкідливими умовами праці, — не більш як 36 год на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163.

Крім того, законодавством установлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та ін.).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватися за рахунок власних коштів на підприємствах і в

організаціях для жінок, які мають дітей віком до 14 років або дитину-інваліда.

Згідно зі ст. 69 Господарського кодексу України підприємство самостійно встановлює для своїх працівників скорочений робочий день та інші пільги.

Під час розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі ст. 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (ст. 73 КЗпП) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених ст. 51 КЗпП, скорочується на одну годину як за п'ятиденного, так і за шестиденного робочого тижня, а напередодні вихідних днів тривалість роботи за шестиденного робочого тижня не може перевищувати 5 год.

Відповідно до ст. 73 КЗпП у 2016 р. на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться в такі святкові і неробочі дні:

- 1 січня — Новий рік;
- 7 січня — Різдво Христове;
- 8 березня — Міжнародний жіночий день;
- 1 травня — Пасха (Великдень);
- 1 і 2 травня — День міжнародної солідарності трудящих;
- 9 травня — День Перемоги;
- 19 червня — Трійця;
- 28 червня — День Конституції України;
- 24 серпня — День незалежності України;
- 14 жовтня — День захисника України.

Згідно з ч. 3 ст. 67 КЗпП, якщо святковий або неробочий день (ст. 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями в суботу та неділю у 2016 р. вихідний день у неділю 1 травня має бути перенесений на вівторок 3 травня, вихідний день у неділю 19 червня має бути перенесений на понеділок 20 червня.

Слід наголосити, що у 2016 р. на 1 травня (неділю) припадає два свята — День міжнародної солідарності трудящих та Пасха (Великдень). При цьому, незважаючи на те, що з вихідним днем збігається два святкових дні, перенесенню підлягає лише один день — неділя (1 травня) на вівторок (3 травня).

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким установлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями в суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів ухвалюється роботодавцем самостійно через видавання наказу чи іншого розпорядчого документа.

Ухвалене роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу в місяцях, у яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися за зміненим у зв'язку з перенесенням робочих днів графіком роботи підприємства.

При цьому слід мати на увазі, що в разі перенесення робочого дня, який передує святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи в цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено ст. 53 КЗпП.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень установлений на підприємстві (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлено вихідні дні, а тому на підприємствах, в установах й організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог ст. 50—53, 67 і 73 КЗпП.

Наводимо приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2016 р. (додається), розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю за однакової тривалості часу роботи за день упродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових і неробочих днів.

За зазначених умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2016 р. становитиме:

при 40-годинному робочому тижні — 2003,0 год;
 при 39-годинному робочому тижні — 1957,8 год;
 при 38,5-годинному робочому тижні — 1932,7 год;
 при 36-годинному робочому тижні — 1807,2 год;
 при 33-годинному робочому тижні — 1656,6 год;
 при 30-годинному робочому тижні — 1506,0 год;

при 25-годинному робочому тижні — 1255,0 год;
 при 24-годинному робочому тижні — 1204,8 год;
 при 20-годинному робочому тижні — 1004,0 год;
 при 18-годинному робочому тижні — 903,6 год.

**Заступник міністра —
керівник апарату
В. ІВАНКЕВИЧ**

**Додаток до листа від 20 липня 2015 р.
№10846/0/14-15/13**

№ з/п	Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	2016 р.
1	Кількість календарних днів	31	29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	366
2	Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)	2 (1,7)	—	1 (8)	—	3 (1,2,9)	2 (19, 28)	—	1 (24)	—	1 (14)	—	—	10
3	Кількість вихідних днів	10	8	8	9	9	8	10	8	8	10	8	9	105
4	Кількість днів, робота в які не проводиться	12	8	9	9	12	10	10	9	8	11	8	9	115
5	Кількість робочих днів	19	21	22	21	19	20	21	22	22	20	22	22	251
6	Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 40-годинному тижні зменшується на одну годину (число місяця, в яке скорочується тривалість робочого дня)	1 (6)	—	1 (7)	—	—	1 (27)	—	1 (23)	—	1 (13)	—	—	5

Норма тривалості робочого часу, год

7	при 40-годинному робочому тижні	151,0	168,0	175,0	168,0	152,0	159,0	168,0	175,0	176,0	159,0	176,0	176,0	2003,0
8	39-годинному робочому тижні	148,2	163,8	171,6	163,8	148,2	156,0	163,8	171,6	171,6	156,0	171,6	171,6	1957,8
9	38,5-годинному робочому тижні	146,3	161,7	169,4	161,7	146,3	154,0	161,7	169,4	169,4	154,0	169,4	169,4	1932,7
10	36-годинному робочому тижні	136,8	151,2	158,4	151,2	136,8	144,0	151,2	158,4	158,4	144,0	158,4	158,4	1807,2
11	33-годинному робочому тижні	125,4	138,6	145,2	138,6	125,4	132,0	138,6	145,2	145,2	132,0	145,2	145,2	1656,6
12	30-годинному робочому тижні	114,0	126,0	132,0	126,0	114,0	120,0	126,0	132,0	132,0	120,0	132,0	132,0	1506,0
13	25-годинному робочому тижні	95,0	105,0	110,0	105,0	95,0	100,0	105,0	110,0	110,0	100,0	110,0	110,0	1255,0
14	24-годинному робочому тижні	91,2	100,8	105,6	100,8	91,2	96,0	100,8	105,6	105,6	96,0	105,6	105,6	1204,8
15	20-годинному робочому тижні	76,0	84,0	88,0	84,0	76,0	80,0	84,0	88,0	88,0	80,0	88,0	88,0	1004,0
16	18-годинному робочому тижні	68,4	75,6	79,2	75,6	68,4	72,0	75,6	79,2	79,2	72,0	79,2	79,2	903,6